

[Alfred Jensen.]

de indrømmelser, som arbejderne har krævet, og det er aldeles ikke udtryk for, at nu er der skabt så tålelige tilstande, at arbejderne ikke sætter sig til modværg, ikke går i kamp. Tværtimod, enhver, der har stået på en arbejdsplads, ved, at hvis ikke man sætter sig til modværg, vil man blive trykket længere og længere ned, så vil løn- og arbejdsvilkår blive forringet på alle områder. Det er forklaringen på, at arbejderne den ene gang efter den anden gennem strejker af større eller mindre omfang sætter sig til modværg, dels for at sætte stoppestød ind, dels for at gennemtvinge indrømmelser overfor de krav, de har stillet.

Det ærede medlem har som så mange andre gjort forsøg på at forklare, hvor godt det egentlig er blevet for arbejderne, og at livsvilkårene for dem er blevet forbedret. Jeg giver ikke meget for den argumentation, der bygges på den officielle statistik, beregnet efter detailpristallet. Det grundlag, hvorpå dette tal udregnes, skifter og er derfor et dårligt udtryk for den udvikling, der har fundet sted, selvom man nøjes med at gå tilbage til 1914. Hvis man tager alt i betragtning, hvis man vurderer de forhold, hvorunder arbejderne lever, ikke alene når solen står højt på himlen og der er megen beskæftigelse og stor fortjeneste, men også i de korte dage, hvor der er spild af arbejdstid på grund af vejrliget, hvis man tager hensyn til krise og krig, tager hensyn til alle de vanskeligheder, vi har været ude for, tror jeg, man må komme til det resultat, at det ikke er gået synderligt fremad for arbejderklassen. Hvad var det, lederen af statistisk departement skrev i en kronik for et par år siden? Han skrev, at den del af produktionen, der stod til arbejderklassens rådighed, ikke var blevet større, end den var i 1870, til trods for at antallet af arbejdere er steget ganske betydeligt. Det dækker jo i hvert fald bedre udviklingen gang her i landet end de rosenrøde statistiske beregninger, der fremsættes for at forklare arbejderne, hvor godt de har det.

Vi ved, at arbejdernes forhold er alt andet end strålende. Det er ikke tilfældigt, at der protesteres mod prisstigningerne, at der protesteres mod de tunge skatter, og at man vægrer sig ved at betale tvangsopsparingen. Det er jo i virkeligheden udtryk for den forringelse, som har fundet sted, specielt i det sidste par år. Jeg nævnte her forleden dag de vanskeligheder, som adskillige arbejderfamilier er kommet ud i, og hvorved hustruer, som igennem 10—15—20 års ægteskab ikke har været nødt til at tage arbejde udenfor hjem-

met, nu ser sig tvunget til at skaffe sig en indtægtsgivende bestilling, for at hjemmet kan klare de udgifter, det står overfor. Jeg tror, det er et mere reelt udtryk for, hvorledes forholdene er, end al den statistik, man kommer med. Dette er, i forbindelse med alle de øvrige skavanker, der følger med kapitalismen, krise og arbejdsløshed, årsag til de spændingsforhold, der findes på arbejdspladsen.

Men hertil kommer et forhold, som man ikke kan se bort fra, og det er, at i den periode, hvor vilkårene er blevet vanskeligere for dem, der arbejder, dem, der skaber og former værdierne, har industriere og aktieselskaber tjent større penge end nogensinde tidligere. Jeg råder ikke over alt det materiale, der offentliggøres i så henseende, og dertil kommer, at selvom jeg havde det, ville det måske ikke give det fuldstændige billede af, hvilke fortjenester erhvervslivet og specielt de store virksomheder har haft i de senere år. Men det, der offentliggøres, d. v. s. aktieselskabernes regnskaber, viser en stigning i overskuddet fra 1948 til 1949 fra 20 til 30 pct., og fra 1949 til 1950 er der en lignende stigning, snarere noget højere end noget mindre, og det netop i den periode, hvor man har talt om, at købekraften skal begrænses, og hvor man har sat foranstaltninger i den retning ind overfor den jævne mand her i landet.

På denne baggrund er det ikke underligt, at utilfredsheden er stor og fremherskende, og det er ikke underligt, at modsætningsforholdene mellem arbejdere og arbejdsgivere stadigvæk er tilstede og vil blive ved med at være tilstede. Jeg tror, man skal se i øjnene, at hvis man ikke ændrer ved ejendomsforholdene, vil disse modsætningsforhold ikke alene blive ved med at eksistere, men de vil blive skærpet og skærpet temmelig hurtigt.

Så er spørgsmålet, om det lovforslag, der nu ligger på tingets bord, egner sig til at klare problemet. Jeg har set, at man i bemærkningerne henviser til, at der i Frankrig er gennemført udbyttedeling. Nu har vi jo fået besked om, hvorledes det er gået andre steder med udbyttedelingen; succes har det ikke været, hverken her i Europa eller i den mere vestlige verden, der, hvor ellers de ansvarlige henter de gode ideer. Jeg ser som sagt, at Frankrig er nævnt. Fra Frankrig forekommer det mig ikke, at man er i stand til at hente noget som helst, der kan sige god for en udbyttedeling. Den har jo ikke mildnet modsætningsforholdet mellem kapitalister og arbejdere, den har heller ikke betydet nogen som helst udligning af de so-